

Standardy Ochrony Małoletnich w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Skawinie

Wstęp

Podstawową zasadą wszystkich działań podejmowanych przez osoby pracujące w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w kontaktach z małoletnimi jest działanie dla dobra małoletnich i w ich najlepszym interesie. Osoby pracujące w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. mają obowiązek traktować każdego małoletniego z należnym mu szacunkiem uwzględniając przy tym jego potrzeby, przy czym realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Zakładu Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. oraz posiadanych kompetencji i doświadczenia zawodowego.

Rozdział 1.

Słowniczek pojęć/ objaśnienie terminów używanych w dokumencie Standardy ochrony małoletnich

§ 1.

Ileokroć w niniejszym dokumencie jest mowa o:

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – w jej aktualnym brzmieniu;
- 2) ZWiK sp. z o.o. – należy przez to rozumieć Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. z siedzibą w Skawinie;
- 3) Pracodawcy – należy przez to rozumieć Prezesa Zakładu Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. lub osoby wskazane w Krajowym Rejestrze Sądowym;
- 4) małoletnim – należy przez to rozumieć małoletniego poniżej 18 roku życia, w stosunku do którego ZWiK sp. z o.o. jest organizatorem działalności określonej w art. 22b ustawy;
- 5) Krzywdzenie małoletniego - to każde zachowanie względem małoletniego, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniedbanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych małoletniego i zakłóceniem jego rozwoju;
- 6) personelu/pracownika – należy przez to rozumieć każdego pracownika ZWiK sp. z o.o. bez względu na formę zatrudnienia, współpracownika, stażystę, wolontariusza, praktykanta lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań w firmie ma kontakt z dziećmi a także wykonawcę;
- 7) wykonawcy – należy przez to rozumieć każdą osobę, której ZWiK sp. z o.o., na podstawie zawartej umowy, powierza wykonywanie zadania na rzecz dzieci lub z udziałem dzieci, a także każdego bezpośrednio wykonującego takie zadania w imieniu tej osoby;
- 8) opiekunie małoletniego - należy przez to rozumieć rodzica lub opiekuna prawnego dziecka;

- 9) standardach - należy przez to rozumieć standardy ochrony małoletnich w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.;
- 10) Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich – wyznaczony przez Pracodawcę pracownik, sprawujący nadzór nad prawidłowym stosowaniem u pracodawcy standardów ochrony małoletnich oraz ich aktualnością. W przypadku nieobecności wyznaczonego przez pracodawcę pracownika, inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.

Rozdział 2.

Zasady dotyczące bezpiecznej relacji pomiędzy małoletnim a osobami pracującymi w ZWiK sp. z o.o. ze wskazaniem zachowań niedozwolonych wobec małoletnich

§ 2.

1. Pracownik zna i stosuje ustalone u Pracodawcy zasady bezpiecznych relacji pracowników z małoletnimi.
2. Personel traktuje małoletnich z szacunkiem bez względu na ich płeć, sprawność lub niepełnosprawność, status społeczny i ekonomiczny, religijny i kulturowy, z poszanowaniem prawa małoletniego do prywatności.
3. Należy zwracać uwagę, aby każdy komunikat, działanie bądź czynność podejmowana wobec małoletniego były adekwatne do sytuacji, do stopnia jego rozwoju i indywidualnych możliwości psychofizycznych, bezpieczne, uzasadnione i nie skutkowały nierównym traktowaniem małoletniego w stosunku do innych małoletnich, w tym jego faworyzowaniem.
4. Personelowi nie wolno:
 - 1) utrzymywać wizerunku małoletniego dla potrzeb prywatnych;
 - 2) wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub jego opiekunów;
 - 3) proponować małoletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych ani substancji nielegalnych, jak również używać ich w obecności małoletnich;
 - 4) stosować działań przemocowych wobec małoletniego.
5. Kontakt personelu z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów służbowych określonych przez kierownictwo ZWiK sp. z o.o.,
6. Pracownikowi nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego. W sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa małoletniego lub innych małoletnich należy reagować stanowczo i zdecydowanie, unikając krzyku.
7. Kontakt fizyczny personelu z małoletnim spełnia zasady bezpiecznego kontaktu, gdy jest ochroną przed upadkiem, atakiem lub inną szczególną sytuacją np. w sytuacji napadu złości, autoagresji oraz zachowań zagrażających bezpieczeństwu małoletniego lub wynika ze specyfiki prowadzonych zajęć lub spotkań.
8. Pracownicy pełniący funkcję opiekunów praktyk zawodowych/staży uczniowskich oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu posiadają przynajmniej podstawową wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich, a w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na ich występowanie.

9. Małoletni mają obowiązek:
- 1) przestrzegać zasad dotyczących bezpiecznego zachowania;
 - 2) słuchać i reagować na polecenia personelu;
 - 3) szanować mienie, zachować porządek i czystość;
 - 4) szanować prawa innych;
 - 5) przestrzegać zakazu opuszczania miejsca bez zgody personelu;
 - 6) informować o potrzebach, problemach i niebezpieczeństwach.
10. Należy zadbać, by małoletni wiedzieli, że mają prawo i możliwość rozmowy z osobą odpowiedzialną za ich ochronę lub inną zaufaną osobą z pracowników, która podejmie działania, aby udzielić danemu małoletniemu wsparcia z zachowaniem szacunku do ich prywatności, jeżeli:
- 1) mają jakikolwiek problem, obawiają się lub doznają przemocy, w tym doświadczyli zachowania łamiącego zasady bezpiecznych relacji ze strony pracownika, innego małoletniego, opiekuna prawnego małoletniego, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby;
 - 2) były świadkiem niewłaściwych, niezrozumiałych lub niejasnych zachowań, w tym wskazanych w zasadach bezpiecznych relacji wobec innego małoletniego ze strony pracowników pracodawcy, innego małoletniego, opiekuna prawnego małoletniego, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby.

Rozdział 3.

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia i składanie zawiadomień

§ 3.

1. Interwencja ma na celu ochronę małoletniego i zapewnienia mu bezpieczeństwa. Zakłada ona podejmowanie działań zgodnie z najlepszym interesem małoletniego i współpracę osób zaangażowanych w ochronę małoletniego. Podstawowym celem interwencji jest uniemożliwienie dalszego krzywdzenia i zapewnienie bezpieczeństwa małoletniemu poprzez szybką i skuteczną reakcję. Przepisy prawa zawierają ramowe schematy postępowania interwencyjnego, jednak każda sytuacja jest inna. Podejmując interwencję należy wziąć pod uwagę wyjątkowość każdego przypadku i konieczność dostosowania się do jego specyfiki.
2. W przypadku zaobserwowania u małoletniego przejawów wzmożonego napięcia, zdenerwowania lub trudności stwarzających prawdopodobieństwo wystąpienia zachowania trudnego, w tym agresywnego, autoagresywnego, zagrażającego sobie lub otoczeniu należy niezwłocznie podjąć działania, aby przeciwdziałać jego rozwinięciu, w tym należy podjąć z małoletnim rozmowę uspokajającą, wyciszającą, o ile to możliwe, na neutralny temat (metoda przekierowania uwagi) lub inne oddziaływanie kojące/uspokajające;

3. Kontakt fizyczny z małoletnim może odbywać się wyłącznie za jego zgodą i zgodnie z jego potrzebą. Przed przytuleniem, aby np. go pocieszyć lub uspokoić, należy zapytać go, czy tego potrzebuje.
4. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletniego przez pracownika lub pracownika przez małoletniego, muszą być raportowane pracodawcy. Każdy kto jest ich świadkiem powinien zareagować stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.
5. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez inne osoby tj. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego, zagrożone jest jego życie, jest pokrzywdzony innym przestępstwem, doświadcza jednorazowo innej formy przemocy (klapsy, popychanie, szturchanie, poniżanie, ośmieszanie, dyskryminowanie), doświadcza innych niepokojących zachowań (krzyk, niestosowne komentarze) należy:
 - 1) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
 - 2) powiadomić osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego bądź Kierownictwo ZWiK sp. z o.o.;
 - 3) powiadomić opiekunów małoletniego.

§ 4.

1. W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez małoletniego lub jego opiekuna prawnego, pracownik ma obowiązek sporządzenia na piśmie notatki służbowej i przekazania jej osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji.
2. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji niezwłocznie powiadamia pracodawcę o przyjęciu zgłoszenia i rozpoczęciu adekwatnej do zgłoszenia interwencji.
3. Z przebiegu każdej interwencji osoba wyznaczona przez Pracodawcę sporządza kartę interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów. Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez zakład pracy.
4. Ujawnione oraz zgłoszone zdarzenia, które stanowią zagrożenie dla małoletniego zostają odnotowane w rejestrze zdarzeń zagrażających małoletnim, prowadzonym przez osobę wyznaczoną przez Pracodawcę, który opisany jest w załączniku nr 3 do niniejszych standardów.
5. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, personel ma obowiązek:
 - 1) wezwać pogotowie ratunkowe, jeśli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała wymagające interwencji;
 - 2) poinformować osobę wyznaczoną przez Pracodawcę o zdarzeniu lub swoich podejrzeniach, co do krzywdzenia małoletniego;

6. W przypadku, gdy zgłoszono podejrzenie krzywdzenia małoletniego przez pracownika osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji niezwłocznie informuje Pracodawcę/Kierownictwo ZWiK sp. z o.o.
7. Pracodawca wraz z osobą odpowiedzialną za interwencję organizuje spotkanie z pracownikiem, którego dotyczy zgłoszenie celem wyjaśnienia sytuacji. Ustalenia są zapisywane w karcie interwencji.
8. Osoba wyznaczona przez Pracodawcę ustala z Pracodawcą, dalsze czynności w tym zakresie, a w przypadku gdy zaistnieje taka konieczność, informuje o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego odpowiednią instytucję (policję, sąd, prokuraturę, ośrodek pomocy społecznej - w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia).
9. Podejmowane przez Pracodawcę działania powinny być zaplanowane, stopniowe, dostosowane do sytuacji oraz przebiegać w poniższej kolejności:
 - 1) rozmowa z uczestnikiem zdarzenia odpowiednia do charakteru zdarzenia oraz roli uczestnika (pokrzywdzony/sprawca/świadek). Nie należy stosować języka przekierowującego winę i odpowiedzialność za zdarzenie na osobę pokrzywdzoną;
 - 2) powiadomienie opiekunów uczestników zdarzenia oraz informowanie ich o podejmowanych przez pracodawcę działaniach oraz, jeśli dotyczy, przedstawienie planu wsparcia dla pokrzywdzonego małoletniego.
10. Wobec małoletniego poddanego krzywdzeniu osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia małoletniemu opracowuje indywidualny plan wsparcia, dostosowany do potrzeb małoletniego, możliwości pracodawcy i w razie konieczności oparty na współpracy z innymi podmiotami w środowisku lokalnym.
11. W przypadku każdej interwencji związanej z krzywdzeniem małoletniego, personel ma obowiązek zachować tajemnicę, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział 4.

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

§ 5.

1. Wdrażanie działań związanych z realizacją standardów ochrony małoletnich podlega okresowej analizie.
2. Osoba wyznaczona przez Pracodawcę, co najmniej raz na dwa lata dokonuje oceny standardów pod kątem ich dostosowania do aktualnych potrzeb i zgodności z przepisami prawa, następnie proponuje zmiany.
3. Wnioski z przeprowadzonej oceny są pisemnie dokumentowane, a niniejszy dokument w przypadku stwierdzenia takiej konieczności jest modyfikowany.

Rozdział 5.

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania standardów

§ 6.

1. Za przygotowanie personelu do stosowania standardów odpowiada osoba wyznaczona przez Pracodawcę, która odpowiada także za nadzór nad realizacją zasad i procedur, w tym działania interwencyjne.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1 m. in.:
 - 1) przekazuje osobom pracującym do zapoznania standardy;
 - 2) zbiera indywidualne oświadczenia o zapoznaniu się ze standardami i przyjęciu ich do stosowania – wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 2 do standardów.

§ 7.

1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem i realizowaniem standardów są udostępnione osobom pracującym przed rozpoczęciem wykonywania zadań lub w terminie do 30 dni od ich rozpoczęcia.
2. Pracownicy potwierdzają pisemnie zapoznanie się z procedurami i dokumentami, o których mowa w ust. 1.
3. Procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem standardów udostępnione są osobom pracującym i opiekunom oraz małoletnim na stronie internetowej firmy www.zwik.skawina.pl, a także w wersji papierowej dostępne do wglądu w ZWiK sp. z o.o. – w Biurze Obsługi Klienta.

Rozdział 6.

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia oraz sposób dokumentowania i zasady przechowywania dokumentacji incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 8.

1. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia odpowiedzialna jest osoba wyznaczona przez Pracodawcę.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1 m. in.:
 - 1) przyjmuje zgłoszenia o podejrzeniu krzywdzenia dziecka, podejmuje działania interwencyjne;
 - 2) prowadzi niezbędną dokumentację (kartę interwencji, rejestr zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu) zgodnie z załącznikiem nr 1 i 3 do standardów;

- 3) przygotowuje plan wsparcia.
3. Dokumentacja, o której mowa w ust. 2 przechowywana jest w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Skawinie.

Rozdział 7.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi, zachowania niedozwolone

§ 9.

1. Małoletni mają obowiązek odnosić się z szacunkiem do innych małoletnich, dbać o bezpieczeństwo własne i innych, szanować cudzą własność.
2. Małoletni mają obowiązek informowania personelu o wszelkich formach agresji i przemocy fizycznej, słownej i psychicznej.
3. Małoletnim nie wolno posiadać żadnej broni, amunicji, ostrych narzędzi oraz substancji zabronionych przez prawo np. papierosów, e-papierosów, alkoholu, substancji psychoaktywnych, napojów energetycznych.
4. Małoletnim nie wolno utrzymywać wizerunku innych osób oraz ich nagrywać.
5. W relacjach między małoletnimi niedozwolone jest stosowanie agresji fizycznej, słownej i psychicznej, a w szczególności: bicia, popychania, uderzania, zastraszania, niszczenia cudzego mienia, grożenia, wyśmiewania, obrażania, wyzywania, rozpowszechnianie obraźliwych informacji, używania wulgaryzmów, wyłudzenia.

Rozdział 8.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 10.

1. Zakład Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w ramach usług świadczonych przez swoich pracowników na rzecz małoletnich zapewniając dostęp do internetu, podejmuje działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. W szczególności instaluje i aktualizuje oprogramowania zabezpieczające.
2. Na terenie Zakładu Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Skawinie, a w szczególności na terenie gdzie realizowane są zadania zlecone przez zakład, dostęp dziecka do Internetu możliwy jest tylko pod nadzorem pracownika na zajęciach komputerowych lub w innych przypadkach pod specjalnym nadzorem pracownika.
3. Pracownik, o którym mowa w ust. 2, jest zobowiązany informować dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu oraz czuwać nad ich bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu.

4. Warunkiem dopuszczenia małoletniego do korzystania z urządzeń jest zapoznanie go z zasadami bezpieczeństwa korzystania z internetu.
5. Osoba, o której mowa w ust. 3, dokłada starań, aby proces zapoznania odpowiadał potrzebom i możliwościom małoletnich.

Rozdział 9.

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

§ 11.

Przed dopuszczeniem osób pracujących do wykonywania obowiązków związanych z pracą z małoletnimi, pracodawca lub wykonawca w imieniu pracodawcy jest zobowiązany do:

- 1) sprawdzania kandydata do pracy w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób w stosunku, do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze (rejestr dostępny na stronie: rps.ms.gov.pl);
- 2) pobrania od kandydata informacji z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 3) pobrania od kandydata oświadczenia o państwie zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat innych niż Polska i państwie obywatelstwa złożone pod odpowiedzialnością karną oraz pobrania od kandydata informacji z rejestru karnego państw, w których kandydat zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do standardów;
- 4) jeżeli prawo państwa, o którym mowa w pkt. 3, nie przewiduje wydawania informacji z rejestru karnego, kandydat składa oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej o niekaralności za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXVI Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, którego wzór stanowi załącznik nr 5 do standardów.

Załączniki:

1. Załącznik Nr 1 do Standardów ochrony małoletnich w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. - Karta interwencji;
2. Załącznik Nr 2 do Standardów ochrony małoletnich w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. – Oświadczenie o zapoznaniu się i przestrzeganiu zasad zawartych w Standardach ochrony małoletnich w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.;
3. Załącznik Nr 3 do Standardów ochrony małoletnich w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. - Rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego lub interwencji;
4. Załącznik Nr 4 do Standardów ochrony małoletnich w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. – Oświadczenie o krajach zamieszkania;
5. Załącznik Nr 5 do Standardów ochrony małoletnich w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. – Oświadczenie o niekaralności;
6. Załącznik Nr 6 do Standardów ochrony małoletnich w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. - Standardy Ochrony Małoletnich w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. – wersja skrócona, dla małoletnich.